

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20. desember 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2024

1 Innledning

På bakgrunn av Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2024 (Prop.1 S 2023-2024), og Innst. 11 S (2023-2024), tildeles det med dette **413,114 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 10 mill. kroner til implementeringsforskning sammenliknet med saldert budsjett for 2023.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Oppdragene i vedlegget til vårt tildelingsbrev her fremgår i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1* *Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2* *Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3* *Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4* *Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5* *God rådgiving*

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå regjeringens overordnede mål for helse- og omsorgspolitikken:

- God helse og mestring i befolkningen, uavhengig av sosial bakgrunn
- Gode pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet
- Helse- og omsorgstjenesten er et attraktivt arbeidssted i et livslangt karriereløp
- Bærekraftig og rettferdig ressursbruk
- Helse- og omsorgssketoen er forberedt i møte med kriser og katastrofer.

Det er viktig at tiltak er kunnskapsbaserte, da det bidrar til å nå de sektorpolitiske målene. Midlene fra Helse- og omsorgsdepartementet til Forskningsrådet skal bidra til dette.

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, tildelingsbrev og andre relevante dokumenter fra departementet, jf. bl.a. flere stortingsmeldinger og strategier i 2023, som ny Folkehelsemelding, Strategi for persontilpasset medisin, Opptappingsplan for psykisk helse, Veikartet for helsenæringen, Helseberedskapsmelding m.m. I 2024 vil Helse- og omsorgsdepartementet legge frem Nasjonal helse- og samhandlingsplan, en Kvinnehelsestrategi og en Forebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet.

Det settes av 10 mill. kroner til KS til strukturen Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF). Utviklingen av KSF må ses i sammenheng med gjennomgangen av kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten, bevilgningen på 103,7 mill. kroner for å finansiere forskning og innovasjon innrettet mot kommunale helse- og omsorgstjenester over Kunnskapsdepartementets sin budsjettproposisjon og utviklingen av et kunnskapsstøttesystem ved FHI (jf. kap. 761, post 21 og kap. 765, post 21). Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev der det tildeles 103,7 mill. kroner over kap. 285, post 51 til Forskningsrådet. Midlene skal finansiere forskning og innovasjon i, om og med de kommunale helse- og omsorgstjenestene, og med utgangspunkt i kunnskap kommunene har behov for. For å identifisere behov skal Forskningsrådet samarbeide tett med KS om Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF).

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene kommer frem i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi

viser til punkt 5 Rapportering for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

Midlene for 2024 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

Midlene som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet, skal utnyttes effektivt og målrettet. Vi gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2024 når det gjelder omtalen blant annet knyttet til negative avsetninger

Samfunnsoppdrag:

- Det vises til KDs og BFDs omtale av Samfunnsoppdrag for inkludering av flere barn og unge i arbeid utdanning og samfunnsliv. Forskningsrådet skal sørge for at det er godt samarbeid mellom helse- og velferdsporteføljen.
- Det vises til omtale i KDs, NFDs og LMDs tildelingsbrev om samfunnsoppdraget på bærekraftig før.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.
- *Strategiske satsinger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens og Forskningscentre for klinisk behandling.

Føringer:

- Det er øremerket 10 mil kroner til implementeringsforskning. Disse midlene er et supplement til det som allerede finansieres innenfor tematikken innenfor alt Helse- og omsorgsdepartementet finansierer.
- Forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,4 mill. kroner.
- Ordningen med norsk deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, jfr. tildelingsbrev fra NFD, KLD, LMD og UD. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025. Vi

viser samtidig til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev hvor ordningen styrkes med 10 mill. kroner som kan brukes til å støtte prosjekter i hele den tematiske bredden av Euratom og tilknyttede partnerskap.

- Forskningsprogrammet for utsatte barn og unge videreføres. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål. Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal også prioriteres.
- Sentrene for omsorgsforskning skal videreføres, og departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene 1. januar 2024.
- Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på nasjonalt og europeisk nivå.
- Forskningsrådet bes følge opp anmodningsvedtak fra Stortinget nr. 763, 10. juni 2022 om forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer, som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering og resultatoppfølging for 2024

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på kap. 780 post, 50 rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. Se også punktene under. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter):

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester
- global helse
- helseinnovasjon

Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Bruk av HRCs for å følge med på, og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2023 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til store satsinger etc.

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

5.1 Planlagte styringsmøter for 2024

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Maiken Engelstad (e.f.)
konst. ekspedisjonssjef

Nils Olav Refsdal
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;
Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO
Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO
Postboks 8090 Dep 0032 OSLO
Postboks 8007 Dep. 0030
post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet

1. HelseOmsorg21-monitor

HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

2. Forskningsrådets samarbeid med stiftelser, fond mm

Forskningsrådet bes styrke samarbeidet med stiftelser og fond med sikte på å få til mer samarbeid om folkehelseforskning. Mer slikt samarbeid kan bidra til mer kunnskapsbaserte tilskudd til frivilligheten, og det kan også ses i tilknytning til det målrettede samfunnsoppdraget på inkludering.